

KÁLLAI IRÉN

Új célok felé, új utakon, új emberekkel – A Bihari Múzeum tevékenysége 2017–2018-ban

A Bihari Múzeum Évkönyve XX–XXII. kötetében a 2014–2016 közötti időszakról szoltunk, mely a sikeres átalakulásokról és az új szervezeti keretben rejlő lehetőségek felkutatásáról szolt. Jelentős előrelépések, illetve új emberekkel új feladatok, új lehetőségek várták a múzeumot. Akkor azzal fejeztem be cikkemet:

„Összefoglalva: a Bihari Múzeum 2014–2016 közötti időszaka fennállásának leg-sikeresebb évei voltak. A 2014-ben alapításának 40. évfordulóját ünneplő intézmény méltó módon ünnepelte jubileumát, s olyan sikeres évet zárt, hogy ezzel végre elnyerte a rég áhított »Év múzeuma« címet is. Az ünneplés befejeztével sem állt le azonban a fejlesztés. További fejlődés, előrelépés jellemzi a következő két évet is, amikor az álmok valóra váltak, sőt túl is teljesültek. A múzeumi szakmai tevékenység csaknem valamennyi területén jelentős előrelépés történt. A múzeum működése stabil, a munkatársi gárda, a szakmai csapat lelkes és fiatal, az intézményi egység magas színvonalon valósítja meg programjait, amit nemcsak a város és a járás lakossága értékkel, hanem a fenntartók is. 2016-ra programjaink látogatószáma is elérte a bűvös 15 ezret, ami egy 15 ezer fős kisváros számára igen jó adat.

A fenntartónk és felügyeleti szervünk nemcsak folyamatosan biztosítják a fejlődéshez szükséges forrásokat, hanem büszkék is arra a múzeumra, amely már minden szakmai díjat megkapott, amit egy kisvárosi, területi múzeum megkaphat. S hogy a múzeumi szakma, a szakmai egyesületek és a minisztérium is elégedett a Bihari Múzeum tevékenységével, sőt mintaszerűnek tekintik tevékenységét, arra nemcsak a díjak, az elismerések a bizonyítékok, hanem az is, hogy 2014-től minden évben felkérték intézményünket, hogy különböző szakmai konferenciákon mutassuk be a járási múzeum projektet, vagy az intézmény teljes tevékenységét. Ezek közül legjelentősebb felkérés a 2015-ben újra életre hívott Országos Múzeumigazgatói Konferencia. Visegrádra az Országos Közgyűjtemények Szövetsége és az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kulturális Államtitkársága szervezte ezt a találkozót, ahol már az első konferencián megismerhették az intézményvezetők Bihar – Berettyóújfalu területi múzeumát, a Bihari Múzeumot.”¹

---

¹ Kállai Irén: Sikeres átalakulások – A Bihari Múzeum tevékenysége 2014–2016. In: Sándor Mária (szerk.): *A Bihari Múzeum Évkönyve, XX–XXII.* Berettyóújfalu, 2017. 229–304. 266.

2016-ban jelentősen átszerveződött Berettyóújfalu város kulturális élete, február 1-től kezdett el működni 28 státusszal a Berettyó Kulturális Központ,² amelynek része a Bihari Múzeum, a Sinka István Városi Könyvtár s további egységei, a fiókkönyvtár és a Berettyószentmártoni Információs Központ, a Nadányi Zoltán Művelődési Ház, a Makk Kálmán Mozi, a Berettyó Tv, a Bihari Hírlap és a Tourinform Iroda. 2017–2018-ban folyamatosan bővült az intézmény feladatköre is, pl. a Berettyó Kártya-ügyszolgálattal, s ezzel szerencsére párhuzamosan a státuszok száma is emelkedett. Az összevont intézményben 2018-ban még 32 fős dolgozói létszámmal indult az év, de márciustól kiegészült újabb 2 fővel, így 34 fő státusszal működött 2019 tavaszáig.

Az átalakulásból kifolyólag a Bihari Múzeum 2016. február 1-jét követően mint a BKK szervezeti egysége működik tovább, az intézményt a mindenkori múzeumvezető mint szakmai felelős irányítja.

2017–2018-ban is fejlesztettük a gyűjteményeket, jelentős előrelépés történt a gyűjteményi munkában és a digitalizálás terén is, készítettünk néhány időszaki kiállítást és nagy sikerrel folytattuk a múzeumi közművelődési munkát is. A korábbi TÁMOP-os projektekben kifejlesztett múzeumpedagógiai programjaink mellett új foglalkozásokat is kidolgoztunk, így az iskolákkal, később a KLIK³ Berettyóújfalu Tankerületével való korábbi szoros együttműködésekkel ezzel még jobban megerősítettük. S ez a programkínálat bővítette a múzeumi, ezen belül a múzeumpedagógiai bevételeinket. Az elmúlt két évben is folyamatosan teljesítettük az évi 1,3–1,6 millió forint közötti működési bevételt. Bevételeink nagy része a múzeumpedagógiai jegybevételek, illetve programcsomagok bevételei.

2017-től már a járás területén megvalósított, kihelyezett múzeumpedagógiai programok, előadások bevételei is megjelentek. Sajnos továbbra is minimális felnőtt- és kedvezményes (nyugdíjas) jegyekből a múzeumunk bevétele. Kevés a turista városunkban, illetve a helyi és a környékbeli lakosság díjtalanul is megtekintheti kiállításainkat rendezvényeinken (Múzeumok éjszakája, Múzeumok Őszi Fesztiválja, kiállítás-megnyitók, könyvbemutatók, Tudástár) és egyéb programjaink alkalmával.

A Bihari Múzeum nemcsak Berettyóújfalu, hanem a járás, a bihari térség lakossága számára egy fontos informális tanulási helyszín, az életen át tartó tanulás egyik fő forrása és helyszíne.

---

² Az intézmény neve: Berettyó Kulturális Központ (rövidített neve: BKK), székhelye: 4100 Berettyóújfalu, Szent István tér 11., telefon: 54/400-475 (igazgatás), E-mail: berettyokk@gmail.com

³ Klebersberg Intézményfenntartó Központ, később Klebersberg Központ – Berettyóújfalu Tankerületi Központ, igazgatója: Kapornai Judit

A közművelődési stratégiai tervünkben még 2008-ban a következőképpen fogalmaztuk meg a Bihari Múzeum küldetését: *„A Bihari Múzeum küldetése a bihari öntudat formálása, a lokálpatriotizmus erősítése mellett a múzeumi közművelődés biztosítása minél szélesebb társadalmi körben. A Bihari Múzeum gyűjteményeivel, kiállításával, programjaival a helyi identitástudatot erősíti, a bihari öntudatot fejleszti. A helyben kialakult, létrejött kulturális értékeket, és a Biharból elszármazott alkotók produktumait (alkotásait, gyűjteményeit, tárgyait) összegyűjtve, azokat az utókorra hagyományozza, az itt élőknek, az innen elszármazottaknak és a hozzánk érkező vendégeknek összegyűjti, megmenti, megóvja, feldolgozza és megmutatja.”* Ezen elvek alapján működött intézményünk 2017–18-ban is.

2013. január 1-jétől a város önkormányzata a Bihari Múzeum fenntartója, az állami forrásokkal együtt biztosítja az alapvető működési feltételeket és a forrásokat, de a pályázatokról ezen időszak alatt sem feledkezhetünk meg. Nemcsak rendezvényekre, programokra, hanem gyűjteményi munkára és évkönyvek kiadására is nyújt be intézményünk az NKA Közgyűjteményi Kollégiumához, illetve a Múzeumok Őszi Fesztiváljára is kisebb pályázatokat. Ebben a két évben Berettyóújfalú városa is pályázott a járási múzeumok szakmai támogatása keretbe és 2018-ban először a múzeumi állandó kiállítások fejlesztéséről szóló Kubinyi-programra is.

A Bihari Múzeum, mint területi múzeum minden szakmai elismerést megkapott 2016-ig, amit egy kismúzeum megszerezhet, de ezt a magas szakmai színvonalat megőrizni, fenntartani – ez mostantól az igazi kihívás.

A járási múzeumi mintaprojektünkről és annak hatásáról írtam legutóbbi beszámolómban.⁴ Az ország két pontján, Berettyóújfaluban és Mosonmagyaróváron megvalósult járási múzeumi mintaprojektek eredményeképpen a 2015. évtől a költségvetési törvényben⁵ megjelent egy külön fejezet, amelyre a járási székhelyen működő területi múzeumokat működtető önkormányzatok pályázhatnak, a járásuk területén ellátott múzeumszakmai – először leginkább múzeumi közművelődési, később gyűjteményi, digitalizálási – feladatok ellátására. A második ilyen pályázatot városunk 2016. év elején nyújtotta be és 2016 augusztusától 2017. december 31-ig lehetett megvalósítani, ebben nettó 3 millió Ft támogatást nyertünk a térségben folytatott közművelődési

---

⁴ Kállai i. m. 268–271. (1. sz. függelék)

⁵ A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 3. melléklet II.7. d) pont szerint *Járászékhely települési önkormányzatok által fenntartott múzeumok szakmai támogatására a központi költségvetés forrást biztosít.*

tevékenységeinkre. A harmadik kiírásban 2018-ban digitalizálásra lehetett pályázni, nettó 900 000 Ft-ot kapott városunk, eszközfejlesztés mellett a gyűjtemény-nyilvántartási, MúzeumDigitár projektünk indult el ebből az összegből. A 2018-ban beadott és év végéig kiértékelített nyertes pályázataink közül pedig nettó 3 100 000 Ft-ot nyertünk digitalizálásra, IKT eszközökre, szerver kialakítására, honlapfejlesztésre a járási múzeumi pályázatból. Felhasználása áthúzódott 2019-re. 2018-ban Berettyóújfalu Város Önkormányzata először pályázott a Bihari Múzeum állandó kiállításának fejlesztésére, december végén meg is érkezett az a 10 millió Ft-os Kubinyi-forrás is, amit 2019. év végéig használunk fel az új állandó kiállítás vízivilág termének kialakítására.

Személyi feltételek

2013-tól öt fő nyolcórás státuszban dolgozott az intézményben szakmai munkakörökben. Ettől az időszaktól sem teremőre, sem takarítója nem volt a múzeumnak, ezt a feladatot, valamint az adatrögzítői és egyéb teendőket leginkább közfoglalkoztatottakkal, kulturális közfoglalkoztatottakkal, vagy önkéntesekkel, diákmunkásokkal (IKSZ⁶) oldottuk meg. Csarkó Imre személyében először dolgozott státuszon történész kolléga segédmuzeológusként és négy órában irodalmi segédmuzeológusa is lett a gyűjteménynek, Szémánné Veres Gabriella (félállásban a fiókkönyvtárunk könyvtárosa) személyében. 2017 januárjától mindkét kolléga megkapta a muzeológusi besorolást. Ezzel megoldottuk a Bihari Múzeum több évtizedes történész muzeológusi hiányát. Végre sok év után az irodalmi gyűjtemény kezelése és fejlesztése is újra napirendre kerülhetett intézményünkben. A fél státusz múzeumi ügyintéző munkakör (másik négy órában a könyvtár ügyintézője) mellett minden státusz nyolcórás szakmai munkakör.

A munkakörök és a státuszok területén 2017–2018-ban ismét jelentős fejlesztés történt a Bihari Múzeumban. 2016-ban még hat státusszal (hét fővel) indult a múzeumi egység munkája, 2017-ben erősítve a helytörténet-kutatást és a múzeumi gyűjteményi munkát egy történész segédmuzeológus, gyűjteményi munkatárssal bővül a csapat Fekete Márk személyében. 2018-ban pedig egy történész kutató álláshellyel bővült a státuszok száma így nyolc státuszon kilenc főre bővült a múzeumi csapat, s a következő összetételben működött 2018. év végéig, júniustól már Török Péter történész vezetésével a Bihari Múzeum: 1 fő intézményegység-vezető, történész; 1 fő múzeumpedagógus, muzeológus; 1 fő etnográfus-főmuzeológus, múzeumpedagógus; 1 fő történész-segédmuzeológus; 1 fő történész segédmuzeológus, gyűjteményi

---

⁶ IKSZ = Iskolai Közösségi Szolgálat – érettségi előtt 50 óra közösségi munkát kell teljesíteni a diákoknak.

munkatárs; 0,5 fő irodalmi muzeológus; 1 fő műtárgyvédelmi asszisztens, múzeumi technikus; 1 fő közönségkapcsolati munkatárs, adattáros, önkéntes-koordinátor; 0,5 fő adminisztrátor.

E sorok írója 25 év múzeumvezetés után a Berettyó Kulturális Központ igazgatójaként 2016–2017-ben egy-egy évre megbízta a Bihari Múzeum vezetésével Korompainé Mocsnik Marianna etnográfust, múzeumpedagógust, aki már a munkáltatói jogkör kivételével a teljes vezetői hatáskört, vagyis a pénzügyi-gazdasági feladatokkal kiegészített szakmai vezetői feladatokat is ellátta 2017. januárjától december 31-ig. Majd egy 5 hónapos átmeneti időszak után, 2018 június 1-jétől Török Péter történész kapott múzeumvezetői megbízást, aki a korábbi sikeres közművelődési tevékenység folyamatos magas szinten tartása mellett, a gyűjteményi, digitalizálási munkálatokban is óriási előrelépést tett a munkatársak segítségével. 2018 októberében Csarkó Imre történész távozott az intézményből, úgy, hogy közben a Bihari Múzeum Baráti Köre titkári pozíciója kapcsán is szoros kapcsolatot tart az intézménnyel, új munkahelyéről is segíti, támogatja a múzeum szakmai munkáját. Az ő helyére pályázat útján Bagdi László történész, segédmuzeológus került, aki már korábban több éven át az intézményben dolgozott, mint kulturális közfoglalkoztatott, s mint ilyen óriási helyismerettel szakmai gyakorlattal rendelkezett. 2018 novemberében pedig Korompainé Mocsnik Marianna távozott közös megegyezéssel. Az ő státuszát már nem hirdettük meg, mert időközben a BKK Szervezeti és Működési Szabályzata is módosult, a státuszok több helyen is módosításra, pontosításra kerültek az új feladatok miatt a 2019. év elejétől.

A státuszon lévő munkatársak mellett többféle (az intézmény költségvetését nem érintő) közfoglalkoztatási program segítségével tudunk 2017-ben és 2018-ban is egész évben további egy főnek, Vargáné Juhász Évának, folyamatosan munkalehetőséget biztosítani a múzeumi egységben kiegészítői, takarítói és eljárási feladatokra a közfoglalkoztatás keretében. Adminisztratív, adatrögzítői, gyűjteménydigitalizálási, illetve közönségkapcsolati feladatokra például a Nemzeti Múzeum Kulturális Közfoglalkoztatási Programjának keretében évente 3–5 fő kapott feladatokat (Bagdi László, Kisikánné Kondor Beáta, Szabó Éva Angéla, Kun Tünde, Vasvári Tímea, Fodor Károly, Réz Katalin, Lisztes Edina). 2018 második felében a jogszabályok változása miatt sem sikerült már minden elnyert helyet betöltenünk munkavállalóval. Eredménye a programnak, hogy 3-4-5 éve a múzeumban dolgozó egykori kulturális közfoglalkoztatottak közül mára már hárman is státuszra kerültek a múzeumban, vagy

a BKK-ban. 2-3 fő az elsődleges munkaerőpiacon találta meg a helyét. 2018 őszén három hónapig pályakezdőként Ökrös Bence végzett digitalizálási feladatokat munkaügyi központos GINOP-támogatással. 2018. december 1-től megkaptuk az MNM közfoglalkoztatási program megyei koordinátori státuszát is, amelyre sikerült alkalmas fiatal munkatársat találni Erős Anna személyében. Így jól érzékelhető, hogy a nyolc státuszon kilenc fő mellett folyamatosan további 4-6 fő segítette a múzeum munkáját 2017–2018-ban. Soha ennyi munkavállaló nem végzett egy időben szakmai és egyéb asszisztensi és kisegítői munkát a Bihari Múzeumban. Itt érdemes megjegyeznünk, hogy a nem állományban lévő munkatársak nélkül a múzeum nem tudná ellátni magas szinten a törvényben előírt feladatait, ezért szükséges a további fejlesztés ezen a területen is, hiszen a határozott idejű munkaszerződéssel rendelkező kollégák nélkül a jövőben semmilyen formában sem lehet a jelenlegi nívót tartani. Múzeumi családi délutánjaink, múzeumpedagógiai foglalkozásaink, vagy a számos, az iskolák számára rendezett programcsomagjaink megvalósíthatatlanok lettek volna az ő munkájuk nélkül. A kulturális közfoglalkoztatottak jelenlétének is köszönhető, hogy több programot tudtunk szervezni, már a járás iskoláiban is meg tudtunk jelenni, s így a múzeumpedagógiai bevételeinket is meg tudtuk sokszorozni, hiszen egy-egy muzeológus (akik egyben saját szakterületük múzeumpedagógusai is) mellett dolgozó két-három kulturális közfoglalkoztatott a kézműves tevékenységeket meg tudta valósítani, asszisztálni tudott a munkatársaknak.

A nagyobb programjaink (Múzeumok éjszakája, MÖF) idején önkéntes segítők és IKSZ-es diákok is segítették a munkánkat.

Elhelyezés, forrásteremtés

Berettyóújfalu városa az alapítás (1974) óta biztosítja múzeuma számára az épületet. A Bihari Múzeum 2001 nyár elején költözött át a volt községháza Kálvin téri épületébe, ahol a kiállítótermeken kívül három raktárt is berendeztünk, a festmények, a képzőművészeti anyag, a textilek és a restaurált, tisztított fatárgyak, bútorok tárolására. Ezeket a tereket már régen kinőttük, s több mint egy évtized alatt többször áthelyeztük a külső raktárunkat is. 2013 óta a Wesselényi utcai volt iskolaépületben tudjuk raktározni a néprajzi és történeti tárgyainkat. Az elkövetkező évek fontos feladata lesz a raktári állapotok javítása, a revízió befejezése, gyűjteménytisztítással, selejtezéssel, illetve európai uniós források keresése egy új múzeumi raktár kialakítására.

2013. január 1-jétől a korábban a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága tagintézményeként működő Bihari Múzeumot 12,092 millió Ft állami támogatással

vette át a város, amely 2012 megvalósult költségvetési adatai alapján a bér- és járulék-költségeken kívül minimális szakmai költséget tartalmazott. Ez volt a kiindulási állapot. 2016-ra a város már több mint 28 milliót költött múzeumi szakmai feladatokra, ami a 2012-es megyei tagintézményi költségvetésünknek több, mint duplája. 2017-ben már több mint 32,5 millió Ft-ot, 2018-ban pedig több mint 36 milliót fordított a város múzeumi szakmai feladatokra a négyféle múzeumi kormányzati funkción.⁷ Ebben természetesen az alábbi pályázati források is benne vannak és az állandóan növekvő működési bevételek is, amelyek 2017-ben közel bruttó 1,6 millió, míg 2018-ban közel bruttó 1,8 millió Ft volt.⁸

Intézményi, és városi múzeumi szakmai pályázatok 2017–2018-ban

Év	Pályázat kiírója	A pályázat címe, témája	Nyert összeg
2017	NKA Ismeretterjesztési és Környezetkultúra Kollégium	Bihari 7 próba – berettyóújfalui, bihari értékeket bemutató rendezvénysorozat 2017. május 18–20. között	300 000 Ft
2017	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma	A Bihari Múzeum Évkönyve XXIII. kötetének kiadására (megvalósítás: 2018)	500 000 Ft
2017	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma	Arany János 200 – A Bihari Múzeum vándorkiállításának megvalósítására	400 000 Ft
2017	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma	A szépség és a reklám – A Bihari Múzeum programja megvalósítására a Múzeumok Éjszakáján	150 000 Ft
2017	EMMI	Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása 2017 (megvalósítás: 2018)	900 000 Ft
2017	SKANZEN – MOKK	MŐF 2017 szakmai támogatása	120 000 Ft
2017–2018	SKANZEN – MOKK	IKSZ-történetek a bőröndből – a Bihari Múzeum mintaprojektje	3 810 000 Ft
2018	EMMI	Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása 2018 (áthúzódik 2019-re is)	3 100 000 Ft
2018	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma	A Bihari Múzeum papír alapú műtárgyainak restaurálására (megvalósítás: 2019)	800 000 Ft

⁷ 082061 Múzeumi gyűjteményi tevékenység, 082062 Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység, 082063 Múzeumi kiállítási tevékenység, 082064 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység

⁸ 2016. február 1-től, a Berettyó Kulturális Központ megalakulásától áfa-körös lett az intézmény, így a bevételek is 27% áfa-tartalommal rendelkeznek.

Év	Pályázat kiírója	A pályázat címe, témája	Nyert összeg
2018	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma	Bihari Múzeum Évkönyve, XXIV. kötetének kiadása (megvalósítás: 2019)	400 000 Ft
2018	SKANZEN – MOKK	MŐF 2018 szakmai támogatása	100 000 Ft
2018	EMMI	Kubinyi-program (megvalósítás: 2019)	10 000 000 Ft
2017–2018-ban		ÖSSZESEN	19 870 000 Ft

Egyéb szervezetek múzeumi tevékenységet segítő pályázatai 2017–2018-ban

Év	Pályázat kiírója	Szervezet	A pályázat címe, témája	Nyert összeg
2016	Berettyóújfalú Város Önkormányzata Humánpolitikai Bizottság	Bihari Múzeumért Alapítvány	Bihari Múzeum 2016-os kiemelt szakmai programjai (áthúzódó 2017-re) – Bihar-kutatás szakmai konferencia kötete	400 000 Ft
2017	Berettyóújfalú Város Önkormányzata Humánpolitikai Bizottság	Bihari Múzeumért Alapítvány	A Bihari Múzeum és a Bihari Múzeumért Alapítvány 2017-es közös, kiemelt szakmai programjainak támogatása	500 000 Ft
2017	Nemzeti Kulturális Alap Közművelődési Kollégiuma	Bihari Múzeum Baráti Köre	A 41. Bihari Honismereti Tábor megrendezése	400 000 Ft
2017	Berettyóújfalú Város Önkormányzata Humánpolitikai Bizottság	Bihari Múzeum Baráti Köre	A Bihari Múzeum Baráti Körének 2017. évi programjai (vetélkedők, honismereti tábor)	100 000 Ft
2017	Emberi Erőforrások Minisztériuma	Bihari Múzeum Baráti Köre	A Bihari Múzeum Baráti Körének működési és szakmai programjainak támogatása	100 000 Ft
2017	Szerencsejáték Nonprofit Kft.	Bihari Múzeum Baráti Köre	Kiadványkészítésre (<i>A nagyváradi vár</i> c. kiadvány és az <i>Olimpia: az olajágtól a tölgyig – Kabos Endre, a vívás bajnoka</i> c. múzeumpedagógiai füzet elkészítésére, illetve a Kabos Endre életét bemutató tablókiállítás elkészítésére)	1 000 000 Ft
2018	Berettyóújfalú Város Önkormányzata Humánpolitikai Bizottság	Bihari Múzeumért Alapítvány	Bihar-kutatás, 2018 konferencia – A Bihari Múzeum és a Bihari Múzeumért Alapítvány 2018-as közös, kiemelt szakmai programja (2019. januárban felhasználva)	300 000 Ft
2018	Nemzeti Kulturális Alap Közművelődési Kollégiuma	Bihari Múzeum Baráti Köre	A 42. Bihari Honismereti Tábor megrendezése	800 000 Ft

2018	Berettyóújfalú Város Önkormányzata Humánpolitikai Bizottság	Bihari Múzeum Baráti Köre	A Bihari Múzeum Baráti Körének 2018. évi programjai (vetélkedők, honismereti tábor)	100 000 Ft
2018	Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat	Bihari Múzeum Baráti Köre	42. Bihari Honismereti Tábor	50 000 Ft
2017–2018-ban			ÖSSZESEN	3 750 000 Ft

A Bihari Múzeumért Alapítvány az alapvető céloknak megfelelően 2017–18-ban is segítette a múzeum tudományos, ismeretterjesztő és publikációs tevékenységét. Ezen időszakban is támogatta a tudományos kutatást, a Bihari Diéta és a Bihar-kutatás konferenciákat.

A Bihari Múzeum Baráti Köre⁹

A Bihari Múzeum Baráti Köre a programok megvalósításához pályázati forrásokkal és önkéntes munkával járul hozzá. A múzeum legrégebbi programja a Bihari Honismereti Tábor, amelyre az anyagi forrást évről évre az egyesület biztosítja pályázati úton. 2009-től a bentlakásos táborainkat a nagyváradi székhelyű Tanoda Egyesület közreműködésével valósítjuk meg, ahol 28–35 diák – rendszerint fele arányban a határon túli Bihar megyéből érkeznek – 5-6 napon át ismerkedik Bihar természetrajzával, néprajzával, közös kutatómunka segítségével. 2017-ben és 2018-ban a tábor helyszíne Körösszakál volt, a községi önkormányzat jelentős szállásdíj-kedvezményt biztosított számunkra turistaházában. A Nemzeti Kulturális Alap Közművelődési Kollégiuma mindkét évben nyújtott támogatást a tábor megvalósítására (2017-ben 400 000 Ft-tal, 2018-ban 800 000 Ft-tal járult hozzá nagymúltú nyári programunk megrendezéséhez). 2018-ban a tábor költségeinek fedezésére a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat pályázatán további 50 000 Ft-ot nyertünk.

A Bihari Múzeum Baráti Köre önkéntesei rendszeresen részt vesznek a múzeum minden programjában (Múzeumok éjszakája, Múzeumok Őszi Fesztiválja). Civil szervezetünk az előző évekhez hasonlóan a helytörténeti vetélkedők megrendezéséhez pályázati forrással is hozzájárult: 2017-ben és 2018-ban Berettyóújfalú Város Önkormányzatának Humánpolitikai Bizottsága 100 000–100 000 Ft támogatást nyújtott e 25 éve hagyományos program megvalósításához.

⁹ A Bihari Múzeum Baráti Köre tevékenységéről szóló összefoglalót dr. Krajczárné Sándor Mária bocsátotta a rendelkezésünkre, amit ezúton is köszönünk.

A Bihari Múzeum Baráti Köre határon túli kapcsolatainak keresztül vesz részt intézményünk a Tanoda Egyesület és az ugyancsak nagyváradi Szacsvey Egyesület szervezésében több mint 10 esztendeje megrendezésre kerülő Magyar népi kultúra napja elnevezésű programban. Az egynapos rendezvény keretében a nagyváradi Szacsvey Imre Általános Iskola 4–8. osztályosai különböző kézműves foglalkozásokon készíthetnek a magyar népi hagyományokhoz, népművészethez köthető alkotásokat. Ugyancsak a Tanoda Egyesület rendezi meg a Nyüstölő című néprajzi vetélkedőt a határon túli Bihar megye magyar általános iskolásai között. A Bihari Múzeum és a Bihari Múzeum Baráti Köre feladatlap-összeállítással, zsűrizéssel és eszközök biztosításával is segítséget nyújt az évente 60-80 főt megmozgató, a nagyváradi várban megrendezett program lebonyolításában.

Szintén a nagyváradi együttműködő partnereinkkel közösen rendezzük meg három esztendeje Berettyóújfaluban és a történelmi vármegyeszékhelyen egyaránt a Kabos Endre-emléknapot. 2017-ben a Szerencsejáték Zrt. támogatásából készült el 1600 példányban az *Olimpia: az olajágtól a tölgyig – Kabos Endre, a vívás bajnoka* c. múzeumpedagógiai füzet, amelyet mindkét városban bemutattunk az év novemberében, Berettyóújfaluban pedig a Kabos Endre Városi Sportcsarnok épületében elhelyeztünk egy ismeretterjesztő tablót, amely a névadó olimpikon életét és eredményeit mutatja be. A Szerencsejáték Zrt. támogatásából készült el *A nagyváradi vár* c. ismeretterjesztő kiadvány 200 000 példányban.

2018-ban, a III. Kabos Endre-emléknapon a múzeum és az egyesület a debreceni Békessy Béla Vívó Klub közreműködésével vívóbemutatót szervezett a berettyóújfalui általános iskolások, illetve a nagyváradi Szacsvey-iskola tanulói számára (a két helyszínen mintegy 250 diák vett részt a rendezvényen).

Fejlesztések

Folyamatosan történtek fejlesztések hazai pályázati és jórészt saját költségvetési forrásból az elmúlt 2 évben is. Számítógépkiegészítők, monitor, mp3-lejátszó, fejhallgató, szoftverek, telefonok és egyéb IKT eszközök beszerzése, fejlesztése, valamint a műtárgyvédelmi anyagok beszerzése is folyamatos volt az elmúlt két évben. 2018-ban készültek új adattári, könyvtári polcok, s beszerzésre kerültek irodai forgószékek, rakodókocsi, vízadagoló, mikrohullámú sütő, hűtőszekrény és 2018. év végén légkondicionáló berendezés is beszerelésre került minden irodába a jobb munkakörülmények biztosításához. 2017-ben varrógépet is vásároltunk a közművelődési tevékenység (foglalkozások segédanyagainak készítése) és a műtárgyvédelmi munkálatok segítésére.

GYŰJTEMÉNYI MUNKA

Gyűjtőmunka, gyűjtemények

A bihari táj tárgyi emlékeinek, írásos hagyatékának megszerzésére irányuló gyűjtőmunkánkban a legjelentősebb szerepe az ajándékozásnak van. A tárgyvásárlásra fordítható összeg évek óta nagyon alacsony. A tervszerű gyűjteménygyarapítást lelassítottuk, 2018-ban részlegesen le is állítottuk, mert a benti raktáraink zsúfoltak, a külső raktár is megtelt. Amíg nem sikerül a raktári állapotokon javítani, addig csak kisebb tárgyak, tárgycsoportok és leginkább dokumentumok gyűjtését és befogadását tudjuk vállalni. Ettől függetlenül az elmúlt két évben is folytatódott a gyarapodás.

Év	2017	2018
GYŰJTEMÉNYEK	16 tétel / 1315 db	3 tétel / 5 db
<i>ebből</i>	<i>(db)</i>	<i>(db)</i>
Néprajz	44	4
Általános Történeti Dokumentum	119	0
Történeti tárgyi	24	0
Irodalmi tárgyi	5	0
Irodalmi kézirat	1	1
Adattár	230	186
Képzőművészet	879	629

2017-ben ajándékozással gyarapodtak leginkább a múzeum gyűjteményei (1083 db), ebből kiemelkedő együttes Nagy Vince festő képzőművészeti hagyatéka, összesen 878 db. Adásvétellel került a gyűjteménybe 18 db. A műtárgyvásárlás 65 000 Ft értékben történt. A néprajzi gyűjteménybe 8000 Ft, a történeti tárgyi gyűjteménybe 7000 Ft, a képzőművészeti gyűjteménybe 50 000 Ft értékben. Saját előállításal az adattárba 214 db került.

2018-ban ajándékozással bekerült tárgyak Nagy Vince festőművész hagyatéka (Gy. N. 1395) – 583 db, a néprajzi gyűjtemény egy derecskei kisbunda hímzésmotívummal díszített ruha és táska (Gy. N. 1397), az irodalmi kézirat gyűjtemény Cserép Imre versei kötettel gazdagodott.

Adásvétellel bekerült 2 db kétszárnyú szöttes függöny („bihari csipke” és kék csíkos díszítéssel) a néprajzi gyűjteménybe, Bujdosó Sándorné, a népművészet mestere alkotása (2018.2.1–2.) – 50 000 Ft értékben. Vegyes adattári tételek saját előállításal: 186 db (Gy. N. 1394).

Könyv- és folyóirattárunk az elmúlt két évben 279 db dokumentummal gyarapodott. Vásárlás minimális történt, jórészt ajándékként és cserekapcsolat folytán kerültek a gyűjteménybe a kötetek és a periodikák.

Szakkönyvtári gyűjteményünk 2017-ben 183 darabbal gyarapodott. Ebből 143 db kötet, 40 db folyóirat, vásárlás útján 13 db, ajándékként, cserekapcsolatként 170 db került a segédgyűjteménybe. A könyvtárat 36 fő használta 68 alkalommal, a helyben használt könyvek, folyóiratok száma 128 db, a szaktájékoztatások száma 22 alkalom.

2018-ban 96 darabbal gyarapodtunk, ebből 73 db kötet, 23 db folyóirat, amelyekből 34 db vásárolt, 39 db csere és ajándék. 31 fő kutató 38 alkalommal hasznosított 148 db kiadványt. A szaktájékoztatások száma 17 alkalom. 2018 végére 14 779 darabból áll ez a segédgyűjtemény.

Nyilvántartás

Az elmúlt két évben elkezdődött a nyilvántartási munkában lévő lemaradás pótlása. A történeti, a néprajzi, és az irodalmi és adattári gyűjteményekben történtek leltározások. Szinte teljes egészében az új szerzeményeket, részben a korábban bekerült tárgyakat vezették be a kollégák a gyűjteményi leltárkönyvekbe. A papír alapú nyilvántartás összehangolása az elektronikus formában tárolt adatokkal 2018 és 2019 folyamán történt és történik meg, amely minden gyűjteményt érint. A digitális nyilvántartás a múzeumügy területén egy sok kérdéssel tarkított terület, amelyekben jól kívánunk dönteni. A korábban említett Múzeum Digitár felületének használata mellett egy egyszerűbb, általunk menedzselhető platform kialakításán is dolgozunk, amely adatsere-kompatibilis lesz bármely nagyobb gyűjtőrendszerrel. A digitalizálás és digitális nyilvántartás területén a járási székhely pályázat keretében kívánunk egy hatalmasat előrébb lépni.

Digitalizálás

2017-ben 75 db tárgy, dokumentum digitalizálása történt meg, a honlapon 25 db elérhető volt. Nemzetközi adatbázisban kereshető 300 db tárgyunk, ebből a Múzeum Digitárban 134 db, míg a Berettyóújfalui Topotékában 166 db volt elérhető.

2018-ban hatalmas előrelépés történt a Topotékában: 2101 fájlra nőtt az állomány. Az évkönyvünk Barcsay-különszámának köszönhetően 687 db negatív, 37 db dia került szkennelésre a Barcsay-fotóarchívumból, ehhez is nagy segítséget nyújtottak azok a gépek, szkennerek, amelyeket 2017-ben a Nemzeti Múzeum Kulturális Közfoglalkoztatási programjának támogatásaként kaptunk használatra. Ezek mellett 330

db tárgyfotót (néprajzi: 125 db, történeti tárgyi: 34 db, ÁTD: 8 db, képzőművészeti: 75 db, eltári szám nélkül: 88 db) is digitalizáltak munkatársaink. 2018 végéig a Múzeum Digitárban (nem nyilvános) 6284 rekord van feltöltve, ebből 130 db a publikus felületen is elérhető. 2018-ban a honlapra a „Hónap műtárgyaként” 7 db új digitalizált tartalom került. Korábbi „A hét műtárgya” bejegyzések közül az év végén 21 db volt elérhető.

Gyűjteményrendezés, revízió

A gyűjtemények felülvizsgálata csakis egy teljes körű revízió útján valósítható meg. Ehhez szükséges, hogy a papíralapú és elektronikus nyilvántartások összhangban legyenek, azokat egy időben tudjuk korrigálni, javítani. A nyilvántartások tisztítása során számos olyan példával találkoztunk, amelyek korrekciót igényelnek. A gyűjtemények közötti átmozgatás, a műtárgy elhelyezésének kérdése a 2019-re tervezett, minden gyűjteményre kiterjedő revízió keretében rendeződhet.

A külső raktárban elhelyezett műtárgyak szisztematikus rendszerezése, ezzel párhuzamosan tisztítása, a meglévő dokumentáció kiegészítése 2018 második felében megkezdődött. Az előzetes felmérések alapján a revízió keretében selejtezésre is sort kell kerítenünk, abban az esetben, amikor egy restaurálási munkafolyamat költségigénye nem arányos a műtárgy értékével.¹⁰

Restaurálás, tisztítás, konzerválás

A Bihari Múzeum történetében először, s azóta folyamatosan 2012 óta van szakképzett műtárgyvédelmi asszisztens végzettségű munkatársa az intézménynek. Szűcs Endre tevékenysége során a korábbi évekhez képest növekedett a tisztításra és konzerválásra kerülő tárgyak száma. Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma 2017-ben 220 db, 2018-ban 620 db. Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló műtárgyak 2017-ben 320 db, 2018-ban 240 db. A szokásos módon megelőző állományvédelemben részesültek, tisztításra kerültek az állandó kiállítás műtárgyai, 2017-ben 82 db, 2018-ban 15 db, s aktív állományvédelmi kezelésbe vont 2017-ben 17 db-ot, 2018-ban 875 db-ot a műtárgyvédelmi kolléga.

Megelőző műtárgyvédelem érdekében rovarirtást végeztettünk a raktárakban és a kiállításban 2017 augusztusában. Emiatt két hétre be is zárt a múzeum. A felújítási munkálatok tervezett elkezdése miatt a 2018-as évben ez a feladat nem valósult meg.

---

¹⁰ Köszönöm a szakmai segítséget a cikk írásában s különösen a gyűjteményi munka fejezetben tett kiegészítéseket Török Péter múzeumvezetőnek.

TUDOMÁNYOS MUNKA

Kutatás, továbbképzés, kiadványok

A Bihari Múzeum két fő kutatási témája Bihar és Berettyóújfalu története, különös tekintettel a két világháború közötti időkre, és a bihari néphagyományokra. Ezen belül, illetve ezek mellett még évente több mint tíz kis témában kutattak munkatársaink a két évben.

2017-es témák: a Berettyóújfalui Járásbíróság története; 1956 helyi eseményei, sajtómegjelenései; Barcsay Károly és a bihari cserkészlet története; a Berettyó menti boszorkányperek; a csonka Bihar vármegyei gyilkosságok, öngyilkosságok, bűnesetek; a bihari népviseletek és néptánc; az I. világháború berettyóújfalui résztvevői és hősi halottai; berettyóújfalui vonatkozások Szűcs Sándor hagyatékában; Bényi Árpád; mezőtúri kerámia a bihari kisgyűjteményekben; a Berettyóújfalui Járásbíróság dolgozói; Vass Jenő életrajza; Kabos Endre életrajza; Arany János balladaköltészete; jogi esetek a bihari irodalomban.

2018-ban a következő kisebb témákban végeztek kutatásokat a szakembereink: bihari fazekasság; a Bihar vármegye területén használatos népi kerámiaedények; Bihar népművészete; Bihar művelődéstörténete; Berettyóújfalu zsidósága; Bakó Endre-bibliográfia összeállítása; Barcsay-játékgyűjtemény; Berettyóújfalu I. világháborúban elesett vagy részt vett katonáinak kutatása; Berettyóújfalu és környékének XVIII. századi története. E témák nagy részéből kiállítás, évkönyvcikk, előadás vagy kiadvány született.

Konferenciák, szakmai napok, tanácskozások a Bihari Múzeumban

Városunkban nagyrészt a múzeum munkatársainak segítségével és közreműködésével 2017-ben három konferenciát rendeztünk összesen 371 fő részvételével: *A jogszolgáltatás története Berettyóújfaluban* c. konferencia a járásbírósággal közösen (2017. január 23.), a „*Hitben egymás mellett*” – *Társadalmi együttélés a vallási tolerancia jegyében* (2017. október 16.), illetve a X. Bihari Diéta tudományos ülés (2017. december 7–8.) Ezenkívül a Berettyó Kulturális Központ turisztikai szakmai napját 2017. május 20-án rendeztük meg a Makk Kálmán Moziban, jórészt a múzeum munkatársainak közreműködésével. Ezeken a rendezvényeken, illetve más országos, regionális és helyi eseményeken 2017-ben 34 alkalommal tartottak előadást munkatársaink a következő lista szerint:

Csarkó Imre

1. A Berettyóújfalui Járásbíróság története (konferencia – Berettyóújfalu)
2. Bihari és berettyóújfalui cserkészzet (X. Bihari Diéta – Berettyóújfalu)
3. A herpályi monostor és vitéz Kádár István
(Turisztikai konferencia – Berettyóújfalu)

Korompainé Mocsnik Marianna

1. A jogszolgáltatás története Berettyóújfaluban – kötetbemutató
(Berettyóújfalu, 2017. május 15.)
2. A Bihari Múzeum Évkönyve bemutatója
(Bihari Múzeum, 2017. május 18.)
3. Rhédeyek és Bocskaiak Biharban
(Turisztikai szakmai nap – Berettyóújfalu, 2017. május 20.)
4. Szolgáltatóbarát múzeum (Gyomaendrőd, 2017. május 24.)
5. BCC – Bihari Museum – angol nyelven
(Százhalombatta, 2017. augusztus 31.)
6. A reformáció 500. évfordulója
(Református templom – Berettyóújfalu, 2017. október 15.)
7. A zsinagóga tervezett kiállítása
(A Kulturális Örökség Napjai – Bihari Múzeum, 2017. szeptember 17.)
8. Kabos Endre, a vívás bajnoka – füzetbemutató
(Berettyóújfalu 2017. november 24., Nagyvárad 2017. december 15.)

Dr. Krajczárné Sándor Mária

1. A Berettyóújfalui Kir. Járásbíróság dolgozói (A jogszolgáltatás története Berettyóújfaluban c. konferencia – 2017. január 23.)
2. Egy bihari háziasszony feljegyzései (Néprajzos muzeológusok I. regionális találkozója, Nyíregyháza, Sóstói Múzeumfalú, 2017. április 24.)
3. Húsvét. Teszünk-veszünk, szorgoskodunk... Ötletbörze óvodapedagógusoknak (2017. ápr. 7.)
4. Berettyóújfalu templomai
(Turisztikai szakmai nap – Berettyóújfalu, 2017. május 20.)
5. A Bihari Múzeum Évkönyve bemutatója
(Bihari Múzeum, 2017. május 18.)
6. Bencze Lászlóné munkássága. Tudástár előadás-sorozat
(Bihari Múzeum, 2017. szeptember 14.)
7. A zsinagóga tervezett kiállításáról.
(Kulturális örökség napjai, Bihari Múzeum, 2017. szeptember 17.)

8. Berettyóújfalu Topotéka.
(Kutatók Éjszakája, Budapest Főváros Levéltára. 2017. szeptember 30.)
9. Berettyóújfalu Topotéka. (Múzeumok és a digitális kultúra – szakmai nap.
Déri Múzeum, Debrecen. 2017. október 9.)
10. Berettyóújfalu Topotéka. (Tudástár – Tanárok délutánja)

Szémánné Veres Gabriella

1. Jogi esetek a bihari irodalomban
(A jogszolgáltatás története konferencia, Berettyóújfalu, 2017. január 23.)
2. Sinka István, a fekete bojtár
(Csömör, Sinka István Városi Könyvtár, 2017. április 24.)
3. Kelet Népe folyóirat és múzeumpedagógiai füzet bemutatása. Tudástár
(Bihari Múzeum, 2017. május 11.)
4. Bihari remete – Bihari Robinson. Bessenyei György és Nadányi Zoltán
bihari éve (Turisztikai szakmai nap – Berettyóújfalu, 2017. május 20.)
5. Bihari Múzeum múzeumpedagógiai évnnyitó (2017. szeptember 20.)
6. Múzeumpedagógiai kiadvány és kiállítás összefoglalása. Tudástár.
(Bihari Múzeum, 2017. október 12.)
7. Nagy Imre virágai
(IX. Országos Múzeumpedagógiai Konferencia, Eger, 2017. november 9.)
8. Irodalmi évfordulók csapatépítő lehetőségei kis- és nagyközösségekben
(Regionális Szakmai Konferencia, Nyíregyháza, Jósa András Múzeum,
2017. november 23.)

Kállai Irén

1. Köszöntő – Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság
XXIII. Partiumi Honismereti Konferencia (Nagyvárad, Partium Egyetem
– 2017. szeptember 1.)
2. Bihari hímezések
(Turisztikai szakmai nap – Berettyóújfalu, 2017. május 20.)
3. Köszöntő – X. Bihari Diéta tudományos ülés (2017. december 7.)
4. A kismúzeumtól a kulturális központig – A Bihari Múzeum szerepe a
város és a térség kulturális életében című előadás – (Pulszky Társaság
Kismúzeumi Tagozatának szakmai napja a Marcali Múzeumban – Tu-
dományos intézmény vagy szolgáltató közösségi tér? „Kis” múzeumok
sokféle szerepben című konferencia – Marcali, 2017. október 5.)

2018-ban Berettyóújfaluban nem szerveztünk szakmai konferenciát, helyi szakmai napokon, illetve országos konferencián hét alkalommal tartottak előadást a kollégák a következők szerint:

1. Szémánné Veres Gabriella: az Arany János kiállítás múzeumpedagógiai hasznosításának lehetőségei. Szakmai nap. Berettyóújfalu, Bihari Múzeum 2018. január 19.
2. Szémánné Veres Gabriella: Tehetség gondozás felzárkóztatás múzeumi lehetőségei. Szakmai nap. Berettyóújfalu, Bihari Múzeum 2018. május 28.
3. Szémánné Veres Gabriella: Rejtély a múzeumban. Országos Múzeumpedagógiai Konferencia. Budapest, Mezőgazdasági Múzeum 2018. november 6.
4. Török Péter: Egy bihari elektronikus gyűjtőpont: www.biharkutatas.hu. XXIV. Partiumi Honismereti Konferencia. Érsemjén, 2018. augusztus 31–szeptember 2.
5. Török Péter: TOPOTÉKA Berettyóújfalun. Gyűjteménymenedzsment a közösségi múzeumban. Pulszky Országos Konferencia. Budapest, 2018. október 19.
6. Török Péter: Korreferátum Bagdi László: „Lehullottak a falevelek” – Magyarország az első világháborúban” című előadásához. „Csak egy nap a világ” 100 éve ért véget az I. világháború. Berettyóújfalu, 2018. november 21.
7. Török Péter: Korreferátum a Berettyóújfalu Topotékáról a Kulturális turizmus, helytörténet, attrakciófejlesztés platform keretében. Qulto Éves Szakmai Nap. Budapest, 2018. december 5.

Ismeretterjesztő előadásokat 2018-ban a következő kollégák az alábbi helyszíneken, rendezvényeken tartottak (zárójelben a résztvevők száma):

1. Bagdi László: „Csak egy nap a világ” – I. világháborús emléknap. (filmvetítés és előadás a diákok részére) Berettyóújfalu, 2018. november 21. (202 fő)
2. Bagdi László: „Lehullottak a falevelek” – Magyarország története az I. világháborúban. Berettyóújfalu, 2018. november 21. (20 fő)
3. Dr. Krajczárné Sándor Mária: Megemlékezés Bencze Lászlóné dr. Mező Judit népzene kutatóról – Joób Árpád Citerás Találkozó. Pocsaj, 2018. április 7. (40 fő)
4. Dr. Krajczárné Sándor Mária: „Magyarország legmodernebb kórháza” – A Gr. Tisza István Közkórház építéstörténete. 90 éves a Gróf Tisza István Kórház. Jubileumi ünnepség, 2018. október 26. (120 fő)

5. Szémánné Veres Gabriella: Az Arany-kiállítás és múzeumpedagógiai lehetőségeinek bemutatása. Szakmai nap, Hajdúsámson, 2018. április 16. (32 fő)
6. Kállai Irén: Közösségépítő Értékprogramok Biharban – Furtai Értéktarisztanya I–II–III. és Mint(a) nagymamánál. Hajdúszoboszló, 2018. május 17. Népművelők Országos Konferenciája. (60 fő)

2017-ben megszerkesztettünk és kiadtunk két szakmai kiadványt. Dr. Krajczárné Sándor Mária szerkesztésében *A Bihari Múzeum Évkönyve XX–XXII.* száma NKA Közgyűjteményi Kollégiuma támogatással jelent meg, s minden muzeológus kollégánk publikált egy-két cikket a kötetben. (1. kép)

1956 hőseire emlékeztünk a Bihari Múzeumban 2016. október 19-én. *Nagyszüleink harca értünk* címmel rendeztünk konferenciát az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójának tiszteletére. Az elhangzott előadásokból az '56-os Emlékbizottság pályázati forrásából konferenciakötet készült azonos címmel, melynek bemutatóját 2017. február 28-án tartottuk. (3. kép)

Ezen kívül a Megyeri-Pálffy Zoltán szerkesztette *A jogszolgáltatás története Berettyóújfaluban* (Debrecen, 2017) kötetében három kollégánk is készített tanulmányt.

Évkönyvünk végre valóban évente jelenik meg. 2018-ban dr. Krajczárné Sándor Mária szerkesztésében *A Bihari Múzeum Évkönyve, XXIII.* tematikus különszáma került kiadásra, amely a Barcsay család életművével foglalkozik. Szintén az NKA Közgyűjteményi Kollégiuma támogatásával jelent meg, s minden muzeológus kollégánk publikált egy-egy cikket ebbe a számba is. (2. kép)

KIÁLLÍTÁSOK

Állandó kiállítás

Még 2011-ben sikerült korszerűsíteniünk *A táj és az ember – Herpálytól a faluvárosig* című állandó kiállításunk egyik termét TIOP-os pályázati forrásból, a 2003-ban elkészült, régi (1980-as) installációval felépített régészeti kiállítást. A 21. századnak megfelelő technikák alkalmazásával interaktívabbá tettük a látogatók számára. Azóta az állandó kiállításban felújítás, változás nem történt. 2018 nyarán a tervezett épületfelújítás miatt lebontásra került a 2003-ban készült két helytörténeti kiállítás, majd a cikk írásának idején lebontásra kerültek a néprajzi kiállítások is. Bízunk benne, hogy egy éven belül újra ki tudunk nyitni új állandó történeti és néprajzi kiállításokkal.

Időszaki kiállítások

Időszaki kiállításaink témaválasztásakor továbbra is a korábban megfogalmazott kettős cél vezérel bennünket. Egyrészt fontosnak tartjuk a helyi berettyóújfalui és bihari vonatkozású témák feldolgozását, helyi alkotóknak, művészeknek bemutatkozási lehetőséget adni. Másrészt más múzeumok népszerű kiállításait is igyekszünk az itteni múzeumlátogatók elé tárni.

2017-ben három saját és két kölcsönzött tárlatot az időszaki kiállítóteremben, illetve a nagyteremben is három időszaki kiállítást szerveztek kollégáink. Saját témájú kiállításainkat év elején Csarkó Imre kezdte, *Cserkészlet 110* címmel szervezett kiállítását 10 héten át láthatták a látogatók, majd a város napja előtt Korompainé Mocsnik Marianna kurátorságával *Bényi Árpád grafikai kiállítását* láthatták az érdeklődők négy héten át. Ősszel Szémánné Veres Gabriella szakmai munkájának köszönhetően készült el a „*Gyertek elő, szép regém van...*” – *Arany János balladaköltészete* c. kiállítás mely 15 héten át volt látható az időszaki kiállítóteremben. A nagyteremben ősszel három rendhagyó kiállítás követte egymást. Két hétig volt látható *A református Debrecen* című képeslapkiállítás Korompainé Mocsnik Marianna szervezésében. Októberben Kurcz Beatrix szervezésében *óvodapedagógusok alkotásaiból* nyílt kiállítás, s volt látható két hétig, s végül három hétig a Csarkó Imre szervezte *Alkossunk együtt!* c. középiskolások munkáiból készült tárlattal zárult. Mindhárom rendhagyó kiállításunk a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében valósult meg.

Két kiállítást fogadtunk be 2017 tavaszán. Csarkó Imre koordinálásával érkezett hozzánk és volt látható hét héten át a *Rákosi börtönei* című kiállítás a hódmezővásárhelyi Emlékpontból. (4. kép) A Múzeumok éjszakájára kölcsönöztük ki a budapesti Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum *A szépség és a reklám* című vándorkiállítását, mely Korompainé Mocsnik Marianna koordinálásával jutott el hozzánk, s a nyár folyamán 12 héten át volt látogatható. (5. kép)

A korábbi évekhez hasonlóan saját anyagunkból készült kiállításainkat a járás, illetve a megye területén könyvtárakban, kiállítóhelyeken, művelődési házakban bemutattuk 2017-ben is. A *Szemelvények a leventemozgalom történetéből* c. kiállításunkat Sárádon 2017. január 24. és február 24. között látta 300 fő (kurátor Csarkó Imre). A *Sinka István, a fekete bojtár* c. kiállításunk Berettyóújfaluban a Sinka István Városi Könyvtárban két hétig, Csömörön a könyvtárban tíz hétig volt látogatható. A két helyszínen összesen 350 fő látta a kiállítást. Ennek és a *Kelet Népe 80 – A Sebes-Körös partjától az Adler nyomdáig* című kiállításnak is a kurátora Szémánné Veres Gabriella volt.

Az utóbbi kiállítás Vésztőn két hétig, Biharugrán négy hétig volt látogatható, s 130 fő tekintette meg. A *Sárrét vízivilága* tablókiállítást Korompainé Mocsnik Marianna etnográfus négy héten át egy-egy napon Furta, Bakonszeg, Zsáka, Komádi, Biharke-resztes, Váncsod, Nagykereki, Bojt óvodáiban mutatta be összesen 293 óvodásnak. Csarkó Imre szervezésében a Cserkészet 110 c. kiállítást összesen 1020 fő látta, Komádiban 3 héten át, Püspökladányban 7 héten át, Esztárban 2,5 héten át, Csökmön 2 héten át, Furtán 2,5 héten át.

A 2018-as év a „*Gyertek elő, szép regém van*” – Arany János balladaköltésze-te című kiállítás utolsó néhány hetével kezdődött, mely időszak végén a Petőfi Irodalmi Múzeum Arany-busza is Berettyóújfaluba érkezett. Az egyik legsikeresebb kiállításunkat 622 fő látta a Bihari Múzeumban, majd elindult vándorútra. (6. kép) Szémánné Veres Gabriella szervezésében 12 településen 3731 fő látta. (Ebes: 2018. március 15.–április 15., Hajdúsámson: 2018. április 16.–május 31., Konyár: 2018. június 4–29., Körösladány: 2018. július 2.–augusztus 3., Csökmő: 2018. augusztus 6–30., Nagykereki: 2018. szeptember 3–21., Furta: 2018. szeptember 24.–október 5., Bakonszeg: 2018. október 9–13., Komádi: 2018. október 19.– november 2., Zsáka: 2018. november 5–16.)

Második időszaki kiállításunkat 2018. február 22. és 2018. március 17. *IKSZ – Történetek a bőröndből* címmel 76 fő látta. Ez a tárlat a skanzenes mintaprojekt részeként készült el, középiskolás diákok segítségével, amelynek egy részét később a berettyóújfalui Arany János Gimnáziumban is bemutatták. A kiállítás kurátora és a projekt szakmai vezetője Korompainé Mocsnik Marianna volt.

Harmadik időszaki kiállításunk kurátora Kállai Irén volt. A „*Félezer év térképei*” című kiállítást, mely a Magyar Ferences Rendtartomány, a Szeged-Csanád Egyházmegye könyvtáraiból Tirts Tamás jórészt saját magángyűjteményéből állított össze, s 2018. március 23. és május 31. között 372 fő látta az időszaki kiállítóteremben.

Dr. Krajczárné Sándor Mária szervezésében *Hajdú-Bihar megye olimpiikonjai* címmel 2018. november 5. és december 15. között bemutatott, a Hajdú-Bihari Sporttörténész Egylet tablókiállítását 486 látogató tekintette meg.

Csarkó Imre 2018. május 11.–május 31. között „*Cserkészet 110 – Szemelvények a 110 éves cserkészmozgalom történetéből*” című kiállítását Létavértesen 45 fő tekintette meg. (7. kép)

Szémánné Veres Gabriella „*Sinka István a feketebojtár*” című kiállítását, Vésztőn 2018. március 19. és április 20. között összesen 650 fő látogatta meg.

A hónap műtárgya kiállítási sorozatunkat 2017-től a honlapunkon folytattunk hónap, később *A hét műtárgya* néven.

Az állandó kiállításainkhoz és az időszakos kiállítások nagy részéhez is dolgoztunk ki múzeumpedagógiai foglalkozásokat a különböző korcsoportok számára. Nálunk is csökkent a kiállításra érkező múzeumlátogatók száma, de szerencsére többszörösére emelkedett a múzeumpedagógiai foglalkozásaink és az azokon részt vevők száma is. Nemcsak a diákok és óvodáscsoportok látogatják egyre többen a Bihari Múzeum foglalkozásait, hanem folyamatosan nő a rendezvényeink látogatóinak száma, 2018-ban kevesebb rendezvénnyel nagyobb látogatottságot értünk el mint 2017-ben. Sokkal hatékonyabb volt szervezőmunkánk.

LÁTOGATÓI STATISZTIKA	2017		2018	
	db	fő	db	fő
Teljes árú jegyet váltók (2017-ben múzeumpedagógiai jegyet váltókkal együtt)		650		4
Kedvezményes jeggyel belépő		730		122
Ingyenes (látogató, projektek, rendezvények közönsége)		15 651		9 012
Tárlatvezetések száma	26	438	19	497
Múzeumi foglalkozások/órák száma	151	4 046	160	5 441
– ebből óvodai, iskolai oktatást segítő	141	3 839	153	4 817
– ebből szabadidős, szakkör, vetélkedő, tábor	10	207	7	624
Egyéb múzeumi rendezvények	88	3 811	56	2 650
– ebből civil szervezeti és baráti körű esemény	4	71	24	293
– nagyrendezvények (MŐF, Múzeumok éjszakája stb.)	68	3 095	25	1 805
– tudományos rendezvények, előadások	16	645	7	552
ÖSSZES rendezvény / látogatószám	265	8 295	235	8 588

Az „*Iskolabarát múzeum*” megvalósítása érdekében a helyi oktatási intézményekkel már 2008 óta együttműködési szerződéseket kötöttünk, melyet 2009–2013 között a sikeres európai uniós pályázatainkkal még tovább is fejlesztettünk. Bár már a három európai uniós pályázatunk fenntartási időszakait is befejeztük, de ez a szoros kapcsolat a helyi és a térségi iskolákkal, óvodákkal azóta is folyamatos. Ár-érték arányban megfelelő, sokszínű, folyamatosan továbbfejlesztett és megújuló programjainkat szívesen kéri mind az óvónők, mind a tanítónők, a tanárok és az iskolaigazgatók.

A Klebelsberg Központ Berettyóújfalui Tankerületi Központ és személy szerint Kapornai Judit igazgatónő támogatja az iskolákat abban a törekvésükben, hogy minél többször hozzák diákjaikat múzeumba, így a palettán zászlóshajóként működő Bihari Múzeumba is. Mivel a Tankerületi központban 2017-től már anyagi forrásokat is biztosítanak az iskolások múzeumlátogatására, múzeumpedagógiai programokon részvételére – tanévente és járásonként ezer-ezer diák múzeumi foglalkozáson részvételére – ezek a programigénylések, érdeklődések jól kimutathatók a Bihari Múzeum látogatói statisztikáiban és múzeumpedagógiai bevételeiben is. 2018-tól a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ kiemelt pályázatában¹¹ a KultúrBónusz kísérleti programba is be tudott kapcsolódni intézményünk. A Bihari Múzeum Utazó múzeum programjával a saját megyénkben és az Észak-Alföld régióán kívül, az Észak-Magyarország régió több településére, pl. Heves megyébe is eljutott intézményünk több város és kistépelülés iskoláiba, pl. népi játékos mozgásos és irodalmi múzeumpedagógiai programjainkkal. A program 2019. év végéig tart, de már eddig is közel ezer diákot értünk el e két régióban utazó múzeumpedagógiai foglalkozásainkkal.

KÖZMŰVELŐDÉS

A korábbi évtizedhez hasonlóan az elmúlt két évben is igen nagy hangsúlyt fektettünk a közművelődési munkára, az időszaki kiállításokra, a múzeumpedagógiai foglalkozásokra, az oktatótérben és a kiállításokban megtartott, valamint a vidéki iskolákba, településekre kihelyezett múzeumpedagógiai programokra és a nagyrendezvényekre. Múzeumpedagógiai foglalkozásaink, óráink, illetve komplex programcsomagjaink minden korosztály számára elérhetőek, folyamatosan frissülnek, megújulnak, s új tematikákkal kiegészülnek.

Múzeumpedagógiai, közművelődési kiadványok

2015-ben létrehoztunk egy új kiadványsorozatot *Bihari értékek – a Bihari Múzeum múzeumpedagógiai füzetei* címmel, melynek első öt kötete 2016. év végéig meg is jelent.

2017-ben tovább bővül a sorozat, a *Bihari értékek* múzeumpedagógiai füzet-sorozatunk 6–9. számai jelentek meg az év folyamán a munkatársak munkájaként a következő témákban: Csarkó Imre: *Cserkészlet*, Szémánné Veres Gabriella: „*Gyertek elő,*

---

¹¹ EFOP-3.3.3-VEKOP-16-2016-00001. számú kiemelt projektje

szép regém van” – Arany János balladaköltészete, Korompainé Mocsnik Marianna: Amiről a Sárrét mesél... óvodásoknak szóló rajzos foglalkoztatófűzet, dr. Krajczárné Sándor Mária – Kecse Gabriella: Olimpia: az olajágtól a tölgyig – Kabos Endre, a vívás bajnoka címekkel.

A Bihari Múzeumért Alapítvány támogatásával évek óta a Bihari Múzeum könyv-
jelzős naptárát sikerül két-három ezer példányban megjelentetni, amely a foglalkozá-
sok és egyéb játékok ajándékként is szolgál. Minden év elején májusra már megjele-
nik a következő évi naptár, melyen a családi programok és a kiemelt programunk, az
alapítványunk által is támogatott múzeumok éjszakája is jelölve van. A naptár egyben
alapítványunk 1%-os kampányának része, s eljut nemcsak a berettyóújfalui, hanem a
bihari látogatókhoz is.

Családi múzeumi délutánok

A több mint tíz éves múlttal rendelkező programsorozatunkat minden hónap har-
madik szombatján rendeztük meg 2017-ben is, 12 alkalommal összesen 211 fő rész-
vételével.

Ezen a szombati napon 10–16 óráig díjtalanul látogatható a múzeum, s a 14 órától
kezdődő programra részvételi díj befizetése nélkül jöhettek a családok. Sajnos egyre
kevesebben jöttek, elfáradt ez a program, többször előfordult, hogy csak a dolgozók
és azok családtagjai vettek részt az eseményen. Az alacsony részvételhez biztosan
hozzájárult az is, hogy az Alkotóházban a Bihari Népművészeti Egyesület pályáza-
ti forrásból gyakran kéthetente szombaton délelőttönként kézműves foglalkozásokat
szervezett. 2018-tól emiatt már nem is szerveztük meg a programot. Az épület felújí-
tása után, az új állandó kiállítások megismertetésére megtaláljuk majd azt a program-
formát, módszert, amivel újra elérhetjük a családokat egy-egy hétvégi egy-két-három
órás programra

Helytörténeti vetélkedők

A Berettyóújfalui története című helyi általános iskolás és a *Biharország története*
című térségi középiskolás helytörténeti vetélkedőre minden év májusában, a múzeumi
világnap és a város napja körüli időszakban kerül sor. Minden évben valamilyen aktu-
ális évforduló, vagy jeles bihari személyiség évfordulója adja a témát. Ezeket a meg-
mérettetéseket már 20 éve rendezi meg az intézmény a civil szervezetek segítségével.
Az általános iskolások 2017-ben Arany János, míg 2018-ban O'sváth Pál életéből és
munkásságából mérték össze tudásukat. (8. kép) A középiskolások témája 2017-ben a
reformáció, míg 2018-ban a Holnaposok voltak. Ez utóbbi vetélkedő helyszíne Nagy-
váradon az Ady Múzeum volt. (9. kép)

Múzeumok éjszakája

A Bihari Múzeum 2005-től csatlakozott először a Múzeumok éjszakája országos rendezvényhez, s azóta egyre nagyobb látogatószámot produkál az esemény. A kezdeti 50 főtől elértük, sőt több esetben meghaladtuk az 500-600 fős látogatószámot is. 2017-ben az időszaki kiállításunk, a Magyar Kereskedelmi és vendéglátóipari Múzeum *A szépség és a reklám* című vándorkiállításához kapcsolódott a program, kevesebb civil és helyi partner bevonásával. A június 24-én megszervezett eseményre 245 fő volt kíváncsi. (10. kép) A programot elemezve, értékelve, illetve a 2018 nyarára tervezett felújítás munkálatok tervezett kezdése, valamint a szakmai vezetés nyári váltása miatt is, 2018 tavaszán úgy döntöttünk, hogy egy évet kihagyunk s nem tartunk Múzeumok éjszakája rendezvényt, hanem lehetőséget biztosítunk a munkatársainknak arra, hogy más intézmények éjszakai programjait tanulmányozzák, részvételükkel szerezzenek ötleteket, tapasztalatokat 2018-ban.

Bihari Múzeumpedagógiai Évnyitók

Nagyobb szabású múzeumpedagógiai évnyitót először 2011. augusztus végén a TÁMOP 3.2.11.-es projektünk záróeseményeként rendeztünk, majd 2012-ben már pályázati forrás nélkül is megvalósítottuk augusztus végén. 2013 óta pedig minden szeptember végén vagy október elején vártuk a pedagógusokat, korábban csak a város és a Berettyóújfalui járás, 2016-ban már a szomszédos, derecskei járás pedagógusait is. 2018. szeptember 20-án már a 10. Bihari Múzeumpedagógiai Évnyitót szerveztük meg a Klebelsberg Központ Berettyóújfalui Tankerületi Központtal együttműködésben, amelyet az városunk egyik legújabb közösségi terében, a Bodorka Népmesepontban tartottunk.

Múzeumok Őszi Fesztiválja

Mindkét évben – ahogy a kezdetek óta mindig – csatlakozott a Bihari Múzeum az októberi országos rendezvénysorozathoz. Rendhagyó időszaki kiállítások óvónők munkáiból s középiskolások alkotásaiból, helytörténeti emlékhelyekre kerékpártúrák, rajzos és kézműves családi programok, szakmai találkozók adják a fesztiválos programjaink gerincét évről évre. 2017-ben az őszi fesztiválunk hét eseményén összesen 895 fő, míg 2018-ban öt eseményen 330 fő vett részt. (11. kép)

Tudástár – Szabadegyetem mindenkinek

Korompainé Mocsnik Marianna 2016-os kezdeményezésére és hathatós szervezőmunkájának köszönhetően 2017-ben is folytatódott az előadás-sorozat a Bihari Múzeumban minden hónap harmadik csütörtök délutánján, melynek során a muzeológus kollégák vagy külső felkért előadók tartottak 1-1,5 órás ismeretterjesztő előadásokat. 2017-ben az összesen 12 alkalmon 261 fő vett részt. 2018-ban már nem folytatódott ez a sorozat mivel a művelődési házban a közel egy időben indult Biharországi esték sorozat egyre nagyobb látogatottságot ért el. Viszont Szémánné Veres Gabriella kollégánkat a *Sinka István, a fekete bojtár* című előadásával még Csömörrre is meghívták a kiállításunk közművelődési kísérőprogramjaként.

Állandó közművelődési programjaink már közel 20 éve a városi nagyrendezvényeken való megjelenés: múzeumi sátor a városi majálison, a májusi városnapon családi múzeumi délután programjának megszervezése. Több mint 10 éve minden októberben a bihari értékeket bemutató Bihari Számadó Napok rendezvényen a városi sportcsarnokban is folyamatosan megjelenik a múzeumi stand.

2015–2018 között négy éven át csatlakoztunk az Ars Sacra Fesztiválhoz egy-egy programunkkal és újra részt vettünk a Kulturális Örökség Napjai országos rendezvénysorozatban is.

2017-ben Korompainé Mocsnik Marianna szervezésében ismét elindult a *Segítünk, hogy segíthess!* 8 hónapos önkéntes képzési programunk melynek végén három fő kapott tanúsítványt.

Minden évben számos könyvbemutatót rendeztünk, amelyeken nemcsak saját kiadványainkat mutatjuk be. Kabos Endrére való megemlékezések sorozata is 2016-ban egy könyvbemutatóval kezdődött, s 2017-ben a Sinka István Város Könyvtárral közös szervezésben emléknappként folytatódott. 2018-ban már Nagyváraddal is közös programot szerveztek a múzeum munkatársai dr. Krajczárné Sándor Mária vezetésével.

2018-ban új rendezvényként novemberben 21-én az első világháborúra is „Csak egy nap a világ” címmel városi emléknappal emlékeztünk, melyet szintén a Bihari Múzeum munkatársai szerveztek és valósítottak meg.

Mivel a Skanzen Múzeumi Oktatási és Módszertani Központjának két Hajdú-Bihar megyei koordinátora is Berettyóújfaluban dolgozott, számos MOKK-os rendezvényt, megyei és járási múzeumi szakmai napot, információs napot, IKSZ-börzét és egyéb eseményt szerveztek a Bihari Múzeumba Kállai Irén és Korompainé Mocsnik Marianna megyei múzeumi koordinátorok a két év alatt. (12. kép) 2018. május 28-án

az erdélyi tanulmányútjuk kezdeteként Berettyóújfaluban fogadtuk az országos koordinátori hálózat megyei múzeumi koordinátorait és a MOKK vezetőségét. Bemutattuk a Bihari Múzeumot, kiállításait, múzeumpedagógiai és közművelődési tevékenységét.

A Bihari Múzeum Török Péter kezdeményezésére részt vett 2017-ben az első Levéltári Pikniken Budapest Főváros Levéltárában, mint a Berettyóújfalú Topotéka üzemeltetője. 2017-ben a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében, a Múzeumi Majálison és ugyanebben az évben Békéscsabán, a Múzeumok juniálisán is bemutattuk intézményünket, kiállításainkat, kiadványainkat, programjainkat.

Egyhetes bejárós történelmi táborokat 2017-ben hármat is rendezett az intézmény, kettőt a Bihari Múzeumban, egyet Zsákán, a Rhédey-kastélyban 10-20 diák részvételével. (13. kép)

2017-ben és 2018-ban is a Bihari Múzeum Baráti Körével közösen, dr. Krajczárné Sándor Mária vezetésével rendeztük meg a 41. és 42. Bihari Honismereti Táborunkat. Nincs az országban még egy ilyen bentlakásos, múzeumi, szakmai tábor, amely több mint 40 éve folyamatosan működik 25-40 diákkal több mint húsz éve határon túli résztvevőkkel is.

Még 2014-ben *Itthon vagy! – Magyarország, szeretlek!* országos programhoz is csatlakozott a Bihari Múzeum, ennek kapcsán ugyan a programban már hivatalosan nem veszünk részt, de azóta is, 2017-ben és 2018-ban is szeptember 23-án vagy ahhoz közel eső napon a Kádár vitéz szobrának koszorúzása mellett valamilyen foglalkozást is tartunk az iskolás csoportok számára Kádár vitéz életéről. (14. kép)

Még 2015-ben a méhészekkel is együttműködve együtt rendeztük meg a Méhésztalálkozót. Mézszentelés, mézlovagok felvonulása, méhészeti eszközök kiállítása, rajzpályázat, mézkóstoló és vásár is része volt a Mihály-napi múzeumi programnak. Ez a program azóta kinőtte a múzeum kereteit, folyamatosan megrendezésre kerül a művelődési házban, s hagyományos jeles városi eseménnyé vált, s minden szeptember utolsó szombatján az egyre nagyobb eseményre már külföldről is érkeznek mézlovagok Berettyóújfaluba.

Évek óta, de különösen a mintaprojekt idejétől egyre több helyen a járásban is bemutatkozik a múzeum tablókiállításokkal, bemutatókkal, ki- és felpróbálható műtárgymásolatokkal, népi játékokkal, érdekes kézműves foglalkozásokkal, játékos feladatlapokkal, rejtvényekkel falunapokon vagy iskolai óvodai gyereknapokon, más nagyobb rendezvényeken is. Furtán 2018-ban három alkalommal – Húsvétolón, gyermeknapon, juhásztalálkozón –, Zsáka hittantáborában, Nagyrábén a Sárrét Íze fesztiválon, Pocsajban a Lecsó-fesztiválon, Nagyváradon a Szacsavay Imre Általános

Iskola különböző vetélkedőin, és egyéb rendezvényein, helyben a Tájak-Házak-Ízek fesztiválon, a Megyei Népfőiskola és több óvoda, iskola gyermeknapján, illetve iskolai hetében vettünk részt kihelyezett programjainkkal.

Az iskolai közösségi szolgálat évek óta elérhető a középiskolás diákok részére, a Bihari Múzeum folyamatosan biztosítja a lehetőséget az 50 órás közösségi szolgálat teljesítéséhez. Jelenleg több mint 15 középiskolával van együttműködési szerződésünk most már Berettyó Kulturális Központként. Kurcz Beatrix közösségi koordinátor szervezi az egész BKK valamennyi egységébe az önkéntes diákokat az egyes egységek igényeinek megfelelően.

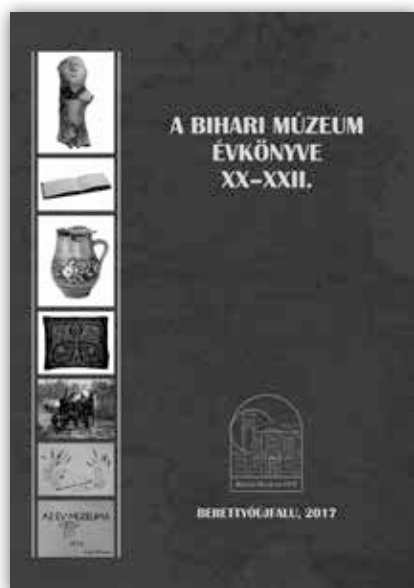
A fenti gazdag összefoglaló bizonyítja, hogy a 2018-ban 44 éves Bihari Múzeum jelentős muzeális intézmény, nemcsak városában, térségében, de országosan is ismert. Múzeumunk a lelkes kollégákkal, a segítőkkel, önkéntesekkel, a településeken dolgozó partnerekkel nagyon hatékony forrásfelhasználással látványos eredményeket ért el. Programjainkkal biztosítottuk közel a fél megye területén a kulturális javakhoz való széles körű hozzáférést, és erősítettük mindenütt a szakszerűség igényét, egyúttal pedig az iskolabarát és látogatóbarát szemléletet.

IRÉN KÁLLAI

**New goals, new ways and new people –
Activities of Bihari Museum in 2017 and 2018**

In 2017 and 2018 the Bihari Museum continued the enlargement of its collections. Significant developments were made in digitisation and works related to the collections, and the Museum's assignments of community culture were very successful. Irén Kállai, former Head of the Museum and Director of Berettyó Cultural Center established on February 1, 2016 reviews the performance of the last two years of the institution operating as a part of the new organisation.

KÉPMELLÉKLET

1. kép. *A Bihari Múzeum Évkönyve, XX–XXII.*
címlapja

2. kép. *A Bihari Múzeum Évkönyve, XXIII.*
címlapja

3. kép. *1956 – Nagyszüleink harca értünk c.*
kötet címlapja

4. kép. „Nyomozós” családi délután a Rákosi börtönei c. kiállításban

5. kép. Családi múzeumi délután A szépség és a reklám c. kiállításban 2018

6. kép. „Gyertek elő, szép regém van” – Arany János balladaköltészete c. kiállítás a furta könyvtárban 2018 szeptemberében

7. kép. Cserkészzet 110 – Szemelvények a 110 éves cserkészmozgalom történetéből c. vándorkiállítás megnyitója Létavértesen, a Rozsnyai Gyűjteményben 2018. május 11-én

8. kép. Az általános iskolás vetélkedő résztvevői, 2018

9. kép. Vetélkedő a Holnap c. irodalmi antológia költőiről a nagyvárad Ady Múzeumban

10. kép. Divatbemutató a Múzeumok éjszakáján, 2017-ben

11. kép. Kerékpártúra a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében, 2018

12. kép. IKSZ-börze, 2017

13. kép. A barokk tábor résztvevői, 2017

14. kép. Kádár vitéz-emléknap, 2017

15. kép. Búcsú a régi állandó kiállítástól – a furtai gazdasszony, a szerzetes, Nyíri István országgyűlési képviselő, Nadányi Zoltán műsája, Fráter Lászlóné és a sárréti pákász szerepében a Bihari Múzeum dolgozói (2018. május 26.)

